

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

Praha 6. dubna 2021

Č. j.: MZDR 14592/2021 -2/MIN/KAN

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle §80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a §2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, nařizuje postupem podle §69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. a podle §2 odst. 2 písm. m) zákona č. 94/2021 Sb. k ochraně obyvatelstva před dalším rozšířením onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

1. Zaměstnavatel, který je školou nebo školským zařízením, smí nejpozději od 12. dubna 2021 umožnit svým zaměstnancům osobní přítomnost na pracovišti zaměstnavatele pouze za předpokladu, že zaměstnanec nemá příznaky onemocnění COVID-19 a podstoupil POC antigenní test na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 nebo v prostorách zaměstnavatele, které zaměstnavatel určí, preventivní antigenní test na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 prostřednictvím testu poskytnutého mu zaměstnavatelem, není-li v č. II stanoveno jinak, a jeho výsledek je negativní. Preventivní testování se provádí

- a) v případě pedagogických pracovníků, kteří osobně poskytují vzdělávání dětem, žákům nebo studentům, kteří se preventivně testují podle jiného mimořádného opatření, a v případě nepedagogických pracovníků, kteří přicházejí do osobního kontaktu s těmito dětmi, žáky, studenty nebo pedagogickými pracovníky, s frekvencí dvakrát v každém pracovním týdnu s odstupem 2 až 3 pracovních dnů mezi jednotlivými testy,
- b) v ostatních případech s frekvencí jedenkrát v každém pracovním týdnu.

2. Zaměstnavatelé uvedení v odstavci 1 jsou povinni zajistit pro své zaměstnance POC antigenní testy na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 prováděné poskytovatelem zdravotních služeb nebo antigenní testy na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2, které jsou určeny pro sebetestování nebo povolené Ministerstvem zdravotnictví k použití laickou osobou. Není-li zaměstnanec v den termínu testování přítomen na pracovišti zaměstnavatele, jeho preventivní testování se provede v den jeho příchodu na pracoviště. Pokud zaměstnanec v rámci období mezi jednotlivým testováním vykonává práci výlučně mimo prostory zaměstnavatele, umožní mu zaměstnavatel podstoupit preventivní test podle věty první mimo prostory zaměstnavatele; to se netýká zaměstnance vykonávajícího práci na dálku (home office). Zaměstnavatel vystaví zaměstnanci na jeho žádost potvrzení o negativním výsledku testu s uvedením dne a času provedení testu.

II.

1. Zaměstnanci jsou povinni na výzvu zaměstnavatele testování podle Čl. I podstoupit, a to s výjimkou osob, které

- a) prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula u nich doba izolace

podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19 a od prvního pozitivního RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní,

- b) doloží negativní výsledek POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2, které nejsou starší 48 hodin a které byly provedeny poskytovatelem zdravotních služeb podle aktuálně platného mimořádného opatření k provádění testů,
- c) mají vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19 a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle souhrnu údajů o léčivém přípravku (dále jen „SPC“) uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, a očkovaná osoba nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, nebo
- d) jsou zároveň zaměstnanci jiné školy či školského zařízení a předloží potvrzení o negativním výsledku testu podle čl. I, které není starší 48 hodin a které zaměstnanci vystavila jiná škola nebo školské zařízení.

2. Zaměstnanec je povinen prokázat, že podstoupil RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenní test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 podle odstavce 1 písm. b) a skutečnosti podle odstavce 1 písm. a) nebo c) potvrzením vystaveným poskytovatelem zdravotních služeb.

III.

Pokud je výsledek preventivního antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděného na pracovišti zaměstnavatele podle čl. I pozitivní, je zaměstnanec povinen postupovat podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví upravujícího povinnosti zaměstnanců při testování na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděného laickou osobou prostřednictvím testu poskytnutého zaměstnavatelem.

IV.

Zaměstnavatel podle čl. I bez zbytečného odkladu v den získání výsledků testů elektronicky nahlásí agregované údaje o provedeném testování do aplikace COVID forms App. Hlášení obsahuje minimálně kontaktní osobu, typ testu, celkový počet testovaných osob, počet osob s pozitivním výsledkem testu, počet osob s negativním výsledkem testu a počet neprůkazných testů.

V.

1. Zaměstnavatel uvedený v čl. I může nahradit testování antigenními testy na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 testováním testy RT-PCR na přítomnost viru SARS-CoV-2, pokud disponuje neinvazivními diagnostickými zdravotnickými prostředky in vitro pro provedení samoodběru určenými pro následné provedení testu RT-PCR a pokud má provedení testu RT-PCR zajištěné u poskytovatele zdravotních služeb uvedeného v seznamu vyšetřujících laboratoří Státního zdravotního ústavu (<http://www.szu.cz/tema/prevence/laboratorni-vysetrovani-puvodce-covid-19>). Čl. I, II a IV se použijí obdobně s tím, že frekvence preventivního testování je u všech zaměstnanců uvedených v čl. I jedenkrát v každém pracovním týdnu.

2. Zaměstnancům, u kterých se provedl test podle odstavce 1, se nařizuje v případě, že je výsledek testu pozitivní, bezodkladně uvědomit zaměstnavatele o plánované nepřítomnosti na

pracovišti kvůli pozitivitě na přítomnost viru SARS-CoV-2, opustit pracoviště do místa svého aktuálního bydliště a uvědomit bezodkladně o výsledku testu svého registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, popřípadě praktické lékařství pro děti a dorost. Pokud zaměstnanec nemůže uvědomit poskytovatele zdravotních služeb podle věty první, je povinen kontaktovat jiného poskytovatele zdravotních služeb, popřípadě orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle místa výkonu práce k určení dalšího postupu. Poskytovatel zdravotních služeb nebo orgán ochrany veřejného zdraví, kteří byli uvědoměni o pozitivním výsledku testu RT-PCR testu, postupují podle mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví o nařizování izolace a karantény.

VI.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Odůvodnění:

Mimořádné opatření rozšiřuje rozsah zaměstnavatelů, u kterých jsou zaměstnanci povinni se testovat, o školy a školská zařízení veřejných zřizovatelů a sjednocuje režim testování ve školách a školských zařízeních v rámci tohoto mimořádného opatření.

Nová mutace viru SARS-CoV-2 B.1.1.7 (tzv. britská varianta), která se šíří v populaci přibližně o 40 až 70 % rychleji, je jednou z příčin nepříznivého trendu vývoje epidemie nemoci COVID-19, který je charakterizován nárůstem počtu nových případů onemocnění. Varianta B.1.351 (tzv. jihoafrická varianta) se výrazně šíří především v zemích regionu jižní Afriky. Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) předpokládá rozšíření této varianty i v dalších zemích světa. Dle hodnocení ECDC varianta viru B. 1.351 vykazuje až o 50 % vyšší nakažlivost a také nižší citlivost na doposud dostupné očkovací látky, což může nepříznivě ovlivnit efekt vakcinace proti COVID-19. Šíření této varianty bylo již zaznamenáno ve více než 60 zemích světa. Prozatímní informace potvrzují, že i mutace viru SARS-CoV-2 P.1 (tzv. brazilská varianta) je více nakažlivá než původní kmen viru. Aktuálně se jako problematický jeví nedostatek informací o efektivitě v současnosti dostupných vakcín na nové mutace viru SARS-CoV-2.

Nezbytnou součástí protiepidemických opatření je provádění preventivního screeningového vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2, s cílem odhalit infikované osoby, které mají jen minimální, nebo žádné příznaky infekce, a přitom mohou být zdrojem nákazy pro další osoby, aniž by si toho byly vědomy.

Vzhledem k nezbytnosti nalezení kompromisního řešení při předpokládané ekonomické náročnosti, nedostatku zdravotnických pracovníků, kteří by mohli provádět pravidelné testování zaměstnanců, což je i nadále považováno za zlatý standard a hlavní pilíř preventivního testování, byl z možných variant umožněn i doplňkový pilíř, tj. provádění antigenních testů laickou osobou. Tento způsob testování umožní široké využití laickou veřejností. Při dostatečné senzitivitě a specifitě antigenního testu a při pravidelném opakování s frekvencí alespoň jednou týdně, dojde k postupné redukci počtu infikovaných osob v populaci, které nemají příznaky nemoci, ale mohou nákazu skrytě šířit ve svém okolí.

Protože toto opatření se týká zaměstnanců škol a školských zařízení, reaguje také na mimořádné opatření, které zavádí testování samotných dětí, žáků a studentů, kterým je za jasně stanovených podmínek umožněna osobní přítomnost ve školách a školských zařízeních. Toto opatření stanovuje, identicky jak je stanoveno u dětí, žáků a studentů, testování zaměstnanců škol a školních zařízení prostřednictvím antigenních testů na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 ve frekvenci 2x týdně tam, kde přichází do styku s dětmi, žáky nebo studenty, kteří se také na základě jiného mimořádného opatření testují v této frekvenci.

Zaměstnanci ostatních škol a školských zařízení, ve kterých nadále není umožněna osobní přítomnost skupin dětí, žáků nebo studentů (v první vlně typicky základní umělecké školy, střediska volného času nebo školská poradenská zařízení), jsou testováni 1x týdně, tedy ve stejné frekvenci jako zaměstnanci všech ostatních zaměstnavatelů.

V případě, že škola nebo školské zařízení bude používat RT-PCR testy k průkazu přítomnosti viru SARS-CoV-2, testování probíhá pouze 1x týdně.

V opatření je zohledněna existence dalších mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví týkajících se testování zaměstnanců, a to např. povinnosti zaměstnanců při pozitivním výsledku tzv. samotestu prováděného na pracovišti. V případě pozitivního testu bude výsledek bezodkladně nahlášen poskytovateli zdravotních služeb, který zajistí provedení konfirmačního testu metodou RT-PCR. Oproti obecnému mimořádnému opatření se stanovuje výjimka spočívající v tom, že zaměstnanci školy nebo školského zařízení, který byl testován ve škole preventivním RT-PCR testem, nemusí poskytovatel zdravotních služeb vystavit žádanku na konfirmační RT-PCR test.

Na základě provedení konfirmačního testu standardní metodou RT-PCR lze osobě s pozitivním výsledkem nařídít izolaci dle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví k nařizování izolací a karantén a zahájit epidemiologické šetření s cílem zjistit všechny osoby, které byly v epidemiologicky významném kontaktu s pozitivní osobou. Těmto osobám jsou, v zájmu zamezení dalšího šíření nákazy, uložena karanténní opatření.

Vzhledem k tomu, že školy a školská zařízení budou do aplikace Covid forms app hlásit souhrnné údaje o počtu provedených testů dětí, žáků a studentů ve škole s uvedením počtu pozitivních výsledků, negativních výsledků a neprokazatelných výsledků, stanovuje se stejná povinnost i v případě testů zaměstnanců škol a školských zařízení.

Provedení testu laickou osobou není poskytováním zdravotní služby ve smyslu příslušných právních předpisů (test není prováděn zdravotnickým pracovníkem na náležité odborné úrovni v rámci poskytování zdravotních služeb).

doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D.

ministr zdravotnictví

podepsáno elektronicky